Andet Afsnit.

Noteringerne i Sædhandelen.

De forskellige Landes Salgssystem for Sæd. — Reduktionstabel over forskellige Pladsers Noteringer. — Forklarende Bemærkninger til Reduktionstabellen. — Hollandsk Vægt. — Vægte til Kvalitetsvejning.

For tilfulde at forstaa de Udtryk, hvormed Værdien i Verdensomsætningen af Korn og Mel betegnes, er det nødvendigt at have Kendskab til de Priser og det Maal- eller Vægtsystem, hvorefter denne Omsætning foregaar, hvorved det maa iagttages, at Varens Værdi ikke altid udtrykkes i det Lands Maal og Mønt, hvorfra den udgaar.

I det efterfølgende skal en saadan Vejledning gives.

Noteringerne sker:

I Danmark

pr. 100 Pund (= 50 Kilogram) i Kroner.

Korntønden benyttes til Maaling af Korn, Salt og Kalk. Den har $4^1/_2$ Kubikfods Indhold og rummer 144 Potter. 100 Tønder = $139_{,12}$ Hektoliter. Kultønden er $5^1/_2$ Kubikfod. 1 Læst Stenkul er 18 Tønder eller 99 Kubikfod = $30_{,61}$ Hektoliter.

1 Sæk Mel indeholder 100 Kilogram.

I Norge

pr. Hektoliter eller pr. 100 Kilogram i Kroner.

1 Ton er 1000 Kilogram.

I Sverige

pr. 1000 Kilogram i Kroner.

„Gamla tunnan" er 6_{103} Kubikfod eller 63 Kannor = $2_{,6}$ Hektoliter. 1 Skippund har 20 Lispund à 20 Skålpund = $8^1/_2$ Kilogram eller 17 Danske Pund.

I Kønigsberg, Danzig, Stettin, Hamburg, Bremen

pr. 1000 Kilogram i Reichsmark.

1 Reichsmark er 89 Øre.

I Østrig og Ungarn

pr. 1000 Kilogram i Gulden (Floriner). 1 Fl. var den 8. April 1893 1 Kr. $49^1/_4$ Øre.

I Frankrig og Belgien

pr. 100 Kilogram i Francs. 1 Franc er 72 Øre.

I Holland

pr. Last i Gylden. 1 Last Hvede er 2400 Kilogram, 1 Last Rug 2100 Kilogr. 1 Gylden er 1 Kr. 50 Øre.

I England, Avstralien og Kanada

pr. Ton i Pund Sterling, shillings og pence.

1 Ton har 20 Centnerweight (cwt.) à 112 pounds (lbs.) 1 Ton = $1016_{,05}$ Kilogram.

1 Pund Sterling (£) à 20 shillings à 12 pence (d.) = Kr. 18,20. 1 sh. er saaledes 91 Øre.

Korn sælges ogsaa i Quarters. 10 Quarters = 21 danske Tønder = 29 Hektoliter, eller nøjagtigt 1 Quarter = $2_{,0902}$ danske Tønder og $2_{,90789}$ Hektoliter.

Vægten pr. Quarter regnes saaledes:

1	Quarter	Hvede	504 lbs.
1	—	Rug	480 -
1	—	Majs	448 -
1	—	Byg	448 -
1	—	Havre	336 -

I Amerikas forenede Stater

pr. Bushel i Dollars og Cents.

75 Bushels = 19 danske Tønder eller $26^1/_2$ Hektoliter. Nøjagtigt er 1 Bushel = $0_{,35238}$ Hektoliter eller $0_{,25329}$ danske Tønder. 1 Bushel regnes til 60 eng. Pd. Hvede og 56 eng. Pd. Rug og Majs.

1 Dollar har 100 Cents og er 3 Kr. 75 Øre.

Mel sælges pr. Barrel. 1 Barrel = $88_{,9}$ Kilogr. = $177_{,8}$ danske Pund.

I Rusland

pr. 1000 Kilogr. i Reichsmark.

Den nationale Beregning, hvorefter den lokale Omsætning foregaar, sker pr. Tschetwert i Rubler. 10 Tschetwert = 21 Hektoliter = 15 danske Tønder eller nøjagtigt 1 Tschetwert = $2_{,0991}$ Hektoliter = $1_{,5088}$ danske Tønder.

1 Bérkovets (Skippund) er $163_{,8}$ Kilogram eller $327_{,6}$ danske Pund.

1 Rubel har 100 Kopek og har følgende Værdi: i Guld Kr. 2,88, i Sølv Kr. 2,16. 1 Rubel i Papir var den 8. April 1893 1 Kr. $89^1/_4$ Øre.

I Tyrkiet

pr. 100 Kilogram i Piastre.

100 Piastre Guld (£ T.) = 16 Kr. 40 Øre.

I Ægypten

pr. Ardeb (Kairo Ardeb) i ægyptiske Pund.

1 Kairo Ardeb = $1_{,32}$ danske Tønder.

1 ægyptisk Pund (£ E.) à 1000 Oschr-el-Gersch = 18 Kr. 44 Øre.

Reduktions-Tabel

over

Noteringer i forskellige Landes Maal og Valuta.

Rmk. pr. 1000 Kgr.	Francs pr. 1000 Kgr.	£ pr. Ton	£ pr. Quarter 480 Ø.	Dollars pr. 100 Bushel à 60 Ø.	Kroner pr. 100 Ø.	Kroner pr. 100 Kgr.
100	123,61	4—19—5	1—1—4	64,59	4,45	8,90
101	124,85	5—0—4	1—1—6	65,23	4,49	8,99
102	126,08	5—1—4	1—1—9	65,88	4,54	9,08
103	127,32	5—2—4	1—1—11	66.53	4,58	9,17
104	128,56	5—3—4	1—2—2	67,17	4,63	9,26
105	129,79	5—4—4	1—2—4	67,82	4,67	9,35
106	131,03	5—5—4	1—2—7	68.46	4,72	9,43
107	132,26	5—6—4	1—2—9	69,11	4,76	9.52
108	133,50	5—7—4	1—3—0	69,76	4,81	9,61
109	134,74	5—8—4	1—3—3	70,40	4,85	9,70
110	135,97	5—9—4	1—3—5	71,05	4,90	9,79
111	137,21	5—10—4	1—3—8	71,69	4,94	9,88
112	138,44	5—11—4	1—3—10	72,34	4,98	9,97
113	139,68	5—12—4	1—4—1	72,99	5,03	10,06
114	140,92	5—13—3	1—4—3	73.63	5,07	10,15
115	142.15	5—14—3	1—4—6	74,28	5,12	10,24
116	143 39	5—15—3	1—4—8	74,92	5,16	10,32
117	144,62	5—16—3	1—4—11	75,57	5,21	10,41
118	145,86	5—17—3	1—5—2	76,22	5,25	10,50
119	147,10	5—18—3	1—5—4	76,86	5,30	10,59
120	148,33	5—19—3	1—5—7	77,51	5,34	10,68

Rmk. pr. 1000 Kgr.	Francs pr. 1000 Kgr.	£ pr. Ton	£ pr. Quarter 480 *ℓ.*	Dollars pr. 100 Bushel à 60 *ℓ.*	Kroner pr. 100 *ℓ.*	Kroner pr. 100 Kgr.
121	149,57	6—0—3	1—5—9	78,15	5,38	10,77
122	150,80	6—1—3	1—6—0	78,80	5,43	10,86
123	152,04	6—2—3	1—6—2	79,45	5,47	10,95
124	153,28	6—3—3	1—6—5	80,09	5,52	11,04
125	154,51	6—4—3	1—6—7	80,74	5,56	11,13
126	155,75	6—5—3	1—6—10	81,38	5,61	11,21
127	156,98	6—6—2	1—7—1	82,03	5,65	11,30
128	158,22	6—7—2	1—7—3	82,68	5,70	11,39
129	159,46	6—8—2	1—7—6	83.32	5,74	11,48
130	160.69	6—9—2	1—7—8	83,97	5,78	11.57
131	161,93	6—10—2	1—7—11	84,61	5,83	11,66
132	163,17	6—11—2	1—8—1	85,26	5,87	11,75
133	164,40	6—12—2	1—8—4	85,91	5,92	11,84
134	165,64	6—13—2	1—8—6	86,55	5,96	11,93
135	166,87	6—14—2	1—8—9	87,20	6.01	12,02
136	168,11	6—15—2	1—8—11	87,84	6.05	12,10
137	169 35	6—16—2	1—9—2	88,49	6,10	12,19
138	170,58	6—17—2	1—9—5	89,14	6,14	12,28
139	171.82	6—18—2	1—9—7	89,78	6,19	12,37
140	173,05	6—19—1	1—9—10	90,43	6,23	12,46
141	174.29	7—0—1	1—10—0	91,07	6,27	12,55
142	175,53	7—1—1	1—10—3	91,72	6,32	12,64
143	176,76	7—2—1	1—10—5	92.37	6,36	12,73
144	178,00	7—3—1	1—10—8	93,01	6,41	12,82
145	179,23	7—4—1	1—10—10	93,66	6,45	12,91
146	180,47	7—5—1	1—11—1	94,30	6,50	12,99
147	181.71	7—6—1	1—11—4	94,95	6,54	13,08
148	182.94	7—7—1	1—11—6	95,60	6,59	13,17
149	184,18	7—8—1	1—11—9	96,24	6,63	13,26
150	185,42	7—9—1	1—11—11	96,89	6,67	13,35
151	186,65	7—10—1	1—12—2	97,53	6,72	13,44
152	187,89	7—11—1	1—12—4	98,18	6,76	13,53
153	189.12	7—12—0	1—12—7	98,83	6,81	13,62
154	190.36	7—13—0	1—12—9	99,47	6,85	13,71

Rmk. pr. 1000 Kgr.	Francs pr. 1000 Kgr.	£ pr. Ton	£ pr. Quarter 480 ℔.	Dollars pr. 100 Bushel à 60 ℔.	Kroner pr. 100 ℔.	Kroner pr. 100 Kgr.
155	191,60	7–14–0	1–13–0	100,12	6,90	13,80
156	192,83	7–15–0	1–13–3	100,76	6,94	13,88
157	194,07	7–16–0	1–13–5	101,41	6,98	13,97
158	195,30	7–17–0	1–13–8	102,06	7,03	14,06
159	196.54	7–18–0	1–13–10	102,70	7,07	14,15
160	197,78	7–19–0	1–14–1	103.35	7,12	14 24
161	199,01	8–0–0	1–14–3	103.99	7,16	14.33
162	200,25	8–1–0	1–14–6	104,64	7,21	14,42
163	201,48	8–2–0	1–14–8	105.29	7,25	14,51
164	202,72	8–3–0	1–14–11	105,93	7,30	14,60
165	203,96	8–4–0	1–15–2	106.58	7,34	14,69
166	205,19	8–4–11	1–15–4	107,22	7,39	14,77
167	206.43	8–5–11	1–15–7	107,87	7 43	14,86
168	207,66	8–6–11	1–15–9	108,52	7,48	14,95
169	208,90	8–7–11	1–16–0	109,16	7,52	15,04
170	210,14	8–8–11	1–16–2	109,81	7,57	15,13
171	211,37	8–9–11	1–16–5	110,45	7,61	15,22
172	212,61	8–10–11	1–16–7	111,10	7,65	15,31
173	213,85	8–11–11	1–16–10	111,75	7,70	15,40
174	215,08	8–12–11	1–17–1	112,39	7,74	15,49
175	216,32	8–13–11	1–17–3	113,04	7,79	15,58
176	217,55	8–14–11	1–17–6	113,68	7.83	15,66
177	218,79	8–15–11	1–17–8	114,33	7 88	15,75
178	220,03	8–16–11	1–17–11	114,98	7,92	15,84
179	221,26	8–17–11	1–18–1	115,63	7.97	15,93
180	222,50	8–18–10	1–18–4	116,27	8,01	16,02
181	223,73	8–19–10	1–18–6	116,91	8,05	16,11
182	224,97	9–0–10	1–18–9	117,56	8,10	16,20
183	226,21	9–1–10	1–19–0	118,20	8,14	16,29
184	227,44	9–2–10	1–19–2	118,85	8,19	16,38
185	228,68	9–3–10	1–19–5	119,50	8,23	16,47
186	229,91	9–4–10	1–19–7	120,14	8,28	16,55
187	231.15	9–5–10	1–19–10	120,79	8,32	16,64
188	232,39	9–6–10	2–0–0	121,44	8,37	16,73

Rmk. pr. 1000 Kgr.	Francs pr. 1000 Kgr.	£ pr. Ton	£ pr. Quarter 480 ℔.	Dollars pr. 100 Bushel à 60 ℔.	Kroner pr. 100 ℔.	Kroner pr. 100 Kgr.
189	233,62	9—7—10	2—0—3	122,08	8,41	16,82
190	234 86	9—8—10	2—0—5	122,73	8,46	16,91
191	236,10	9—9—10	2—0—8	123,37	8,50	17,00
192	237,33	9—10—10	2—0—11	124,02	8,55	17,09
193	238,57	9—11—9	2—1—1	124,66	8,59	17,18
194	239,80	9—12—9	2—1—4	125.31	8,63	17,27
195	241,04	9—13—9	2—1—6	125,96	8,68	17,36
196	242,28	9—14—9	2—1—9	126,60	8,72	17,44
197	243,51	9—15—9	2—1—11	127,25	8,77	17,53
198	244,75	9—16—9	2—2—2	127,90	8,81	17,62
199	245,98	9—17—9	2—2—4	128,54	8,86	17,71
200	247,22	9—18—9	2—2—7	129,19	8,90	17,80
201	248,46	9—19—9	2—2—10	129,83	8,94	17,89
202	249,69	10—0—9	2—3—0	130,48	8,99	17,98
203	250,93	10—1—9	2—3—3	131.13	9,03	18,07
204	252,16	10—2—9	2—3—5	131,77	9,08	18,16
205	253,40	10—3—9	2—3—8	132,42	9,12	18,25
206	254,64	10—4—8	2—3—10	133,06	9,17	18,33
207	255,87	10—5—8	2—4—1	133,71	9,21	18,42
208	257,11	10—6—8	2—4—3	134.36	9,26	18,51
209	258,35	10—7—8	2—4—6	135,00	9,30	18,60
210	259,58	10—8—8	2—4—9	135,65	9,35	18,69
211	260,82	10—9—8	2—4—11	136,29	9,39	18,78
212	262,05	10—10—8	2—5—2	136,94	9,43	18,87
213	263,29	10—11—8	2—5—4	137,58	9,48	18,96
214	264,53	10—12—8	2—5—7	138,23	9,52	19.05
215	265,76	10—13—8	2—5—9	138,88	9,57	19,14
216	267,00	10—14—8	2—6—0	139,52	9,61	19,22
217	268,23	10—15—8	2—6—2	140,17	9,66	19,31
218	269,47	10—16—8	2—6—5	140,82	9,70	19,40
219	270,71	10—17—7	2—6—8	141,46	9,75	19,49
220	271,94	10—18—7	2—6—10	142,11	9,79	19,58
221	273,18	10—19—7	2—7—1	142,75	9,83	19,67
222	274,41	11—0—7	2—7—3	143,40	9,88	19,76

Rmk. pr. 1000 Kgr.	Francs pr. 1000 Kgr.	£ pr. Ton	£ pr. Quarter 480 *lt.*	Dollars pr. 100 Bushel à 60 *lt.*	Kroner pr. 100 *lt.*	Kroner pr. 100 Kgr.
223	275,65	11—1—7	2—7—6	144,05	9,92	19,85
224	276,89	11—2—7	2—7—8	144,69	9,97	19,94
225	278,12	11—3—7	2—7—11	145,34	10,01	20,03
226	279,36	11—4—7	2—8—1	145,98	10,06	20,11
227	280,59	11—5—7	2—8—4	146,63	10,10	20,20
228	281,83	11—6—7	2—8—7	147,28	10,15	20,29
229	283,07	11—7—7	2—8—9	147,92	10,19	20,38
230	284,30	11—8—7	2—9—0	148,57	10,24	20,47
231	285,54	11—9—7	2—9—2	149,21	10,28	20,56
232	286,78	11—10—6	2—9—5	149,86	10,32	20,65
233	288,01	11—11—6	2—9—7	150,51	10,37	20,74
234	289,25	11—12—6	2—9—10	151,15	10,41	20,83
235	290,48	11—13—6	2—10—0	151,80	10,46	20,92
236	291,72	11—14—6	2—10—3	152,44	10,50	21,00
237	292,96	11—15—6	2—10—6	153,09	10,55	21,09
238	294,19	11—16—6	2—10—8	153,74	10,59	21,18
239	295,43	11—17—6	2—10—11	154,38	10,64	21,27
240	296,66	11—18—6	2—11—1	155,03	10,68	21,36
241	297,90	11—19—6	2—11—4	155,67	10,72	21,45
242	299,14	12—0—6	2—11—6	156,32	10,77	21,54
243	300,37	12—1—6	2—11—9	156,97	10,81	21,63
244	301,61	12—2—6	2—11—11	157,61	10,86	21,72
245	302,84	12—3—5	2—12—2	158,26	10,90	21,81
246	304,08	12—4—5	2—12—5	158,90	10,95	21,89
247	305,32	12—5—5	2—12—7	159,55	10,99	21,98
248	306,55	12—6—5	2—12—10	160,20	11,04	22,07
249	307,79	12—7—5	2—13—0	160,84	11,08	22,16
250	309,03	12—8—5	2—13—3	161 49	11,13	22,25

Den foranstaaende Reduktionstabel viser de forskellige Landes Noteringer omsatte i skandinavisk Vægt og Mønt. Pladsen har dog ikke tilladt at medtage direkte Udregning for alle de forskellige Enheder, som de Lande, der endnu sælge efter Maal — England, Nordamerika, Kanada, Avstralien — benytter, men indeholder kun enkelte Rubriker for saadanne Maal, der ikke kunne beregnes gennem de øvrige Kolonner. For de andre Maals Vedkommende henvises man til at benytte Rubriken for Tons.

Maaden, hvorpaa dette sker, skal her forklares: En engelsk Quarter er lig 8 amerikanske Bushels og vejer efter de forskellige Kornsorters Art henholdsvis:

504	engl.	Pund,	altsaa	pr.	Bushel	63	engl. Pund,
448	—	—	—	—		56	— —
336	—	—	—	—		42	— —
samt 480	—	—	—	—		60	— —

Da nu 1 Ton har 20 Cwts. à 112 Pd., vil man se, at de førstnævnte 3 af disse Vægte nøjagtig svare til henholdsvis:

$4^1/_2$	Cwts.	pr.	Quarter
4	—	—	og
3	—	—	

og naar man i Tabellen søger Prisen pr. Ton, saa vil man, naar man har Prisen pr. Quarter eller pr. Bushel

opgiven, let kunne finde, hvad en Quarter eller en Bushel koster i vort Maal og Vægt, alt eftersom der gaar $4^1/_2$, 4 eller 3 Cwts. pr. Quarter.

Denne Fremgangsmaade kan derimod ikke anvendes for Quarters, der veje 480 engl. Pd., da der ikke gaar noget Antal Cwts. op i dette Tal, og der findes derfor i Tabellen særlige Rubriker for Udregning af Quarters à 480 engl. Pd. og Bushels à 60 Pd.

I Frankrig sker Noteringen af Mel pr. 159 Kilogram. Naar det derfor i Pariser-Børsnoteringen ikke udtrykkeligt angives, at Noteringen gælder pr. 100 Kilogr., vil samme være at forstaa pr. Sæk à 159 Kilograms Vægt.

Melhandelen i Frankrig normeres efter en Varetype, der bestemmes ved Gennemsnitsproduktet fra et Antal af de mest ansete Møller. Dette Antal var tidligere 6, senere blev det 9 og nu er det 12, deraf Navnet: Douze-marque (Tolvmærket). Hver Maaned have disse Møller at indsende et Kvantum Prøvemel til en Kommission, som er udrustet med Myndighed til at udelukke slet leverende Firmaer. Disse 12 Prøver sammenblandes og undersøges omhyggeligt, ikke alene efter Farve og Udseende, men ogsaa efter Bageevne, og dette Produkt danner da Basen for alle Forretninger i Mel den følgende Maaned. Det har kun et Nummer og tjener til Fremstilling af Husholdningsbrød, da i Frankrig alle — den rige som den fattige — spise den samme Slags Brød. Melværdien er omtrent 70 % af Hveden.

Efter denne Type kan enhver Bager eller Købmand i Ind- og Udland købe sit Mel paa Pariserbørsen, og Prøve af den saaledes købte Vare kan i Tvivlsspørgsmaal indsendes til den nævnte Kommission, der bedømmer samme paa Basis af Tolvmærket.

Eksempel paa Bladenes Markedsberetninger:

Noteringen for New York affattes i Reglen paa følgende Maade:

„Rød Vinterhvede loco $78^1/_2$, Mel ekstra f. 530 Fragt $3^1/_2$ d.“

Dette er at forstaa saaledes:

Rød Vinterhvede koster i New York $78^1/_2$ Cents pr. Bushel ($78^1/_2$ Dollars pr. 100 Bushels), ekstra fint Mel 5 Dollars 30 Cents pr. Barrel. Fragt fra New York til Evropa $3^1/_2$ Pence pr. Bushel (Mel i Reglen det dobbelte).

Det maa iøvrigt erindres, at flere Lande, f. Eks. Tyskland og Frankrig, have Told paa Sæd og Mel, hvilken Told ved Varens Udførsel atter godtgøres Eksportøren. Naar man derfor benytter loco Noteringer — f. Eks. Berlins eller Paris' loco Børsnoteringer — til Kalkulationer eller sammenlignende Beregninger, maa denne Omstændighed tages med i Betragtning, saaledes at man reducerer Priserne med det Beløb, Tolden andrager.

Hollandsk Vægt.

Man plejer at omregne den hollandske Kvalitetsvægt til dansk Vægt pr. Tønde saaledes, at man sætter 3 Pd. hollandsk = 5 Pd. dansk pr. Tønde. I almindelig Praksis stemmer dette temmelig nøje for Rug og Hvede. 126 Pd. holl. er saaledes 210 Pd. dansk (105 Kilo) pr. dansk Tønde eller 75 Kilogr. pr. Hektoliter. Sværere Hvedesorter give dog en lille Undervægt (130 Pd. holl. vejer kun 216 danske Pd. [108 Kilo] pr. Tønde), medens der for Byg fremkommer en lille Overvægt, saaledes at 110 Pd. holl. giver 188 danske Pd. (94 Kilogr.) pr. Tønde.

Den hollandske Havrevægt bestemmes ved Hjælp af en større Balancevægt, paa hvilken 83 Pd. holl. svare til omtrent 144 d. Pd. (72 Kilogr.) pr. Tønde.

Med Hensyn til Forholdet til fremmed Kvalitetsvægt gælder det, at den i Østersøhavnene benyttede Kvalitetsvægt er ca. 2 Pd. holl. højere.

Rent praktisk kan man regne, at 100 Pd. holl. svare til omtrent 47—48 engl. lbs., altsaa f. Eks. 130 Pd. holl. til 62 lbs.

Berliner-Kvalitetsvægten regnes efter Gram pr. Liter, saaledes, at naar en Liter vejer 750 Gram, skal en Hektoliter veje 75 Kilogr.; det stemmer imidlertid ikke altid nøjagtigt.

Korn-Kvalitetsvægte.

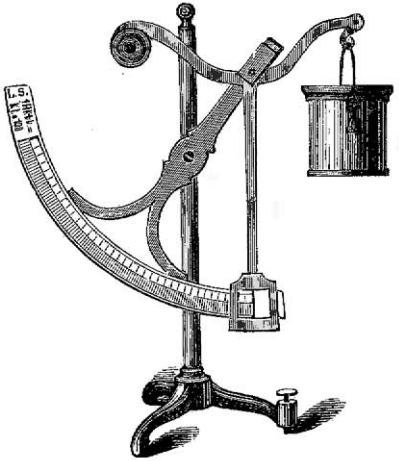

Fig. 2.

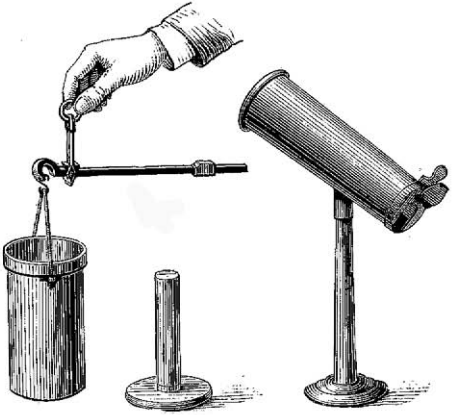

Fig. 3.

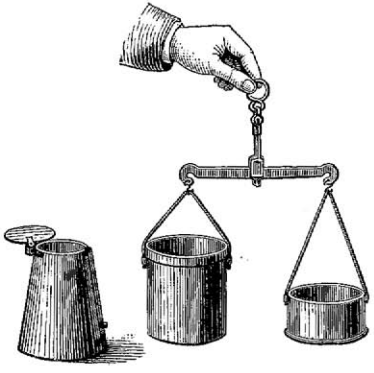

Fig. 4.

Kontorvægt (Fig. 2)

med justeret Skaal af $^1/_4$ Liters Rumindhold og med paa Vægten fastsiddende mekanisk Tragt til Fyldningen. Angiver saavel holl. Vægt, som Vægt pr. Hektoliter i Kilogram.

Pris pr. Stk. 50 Kr.

Hollandsk Bismervægt (Fig. 3)

med dansk og hollandsk eller svensk og hollandsk Skala.

Uden Tragt pr. Stk. 20 Kr.
Tragt ekstra — 10 -

Hollandsk Børsvægt (Fig. 4)

med Tragt, og Lodder i Etui.

Pr. Stk. 25 Kr.